

Ξένες Γλώσσες στην Ελλάδα 2024

Στατιστική και Θεσμική Ανάλυση (δεδομένα Eurostat 2013–2023)

DOI: 10.5281/zenodo.15873010

Άδεια χρήσης: Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International (CC BY-SA 4.0)

Στοιχεία συγγραφέα:

Ορδουλίδης Κωνσταντίνος

Ιδιοκτήτης και διαχειριστής της πλατφόρμας [idietera.gr](https://www.idietera.gr)

Email: info@konordo.com

URL: <https://www.idietera.gr>

Περίληψη:

Η παρούσα εργασία χαρτογραφεί την ποσοτική εξέλιξη και το θεσμικό πλαίσιο της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης στην Ελλάδα την περίοδο 2013–2023, με αξιοποίηση δεδομένων Eurostat και OECD. Παρουσιάζονται συγκριτικοί δείκτες έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προτείνονται κατευθύνσεις πολιτικής για μείωση ανισοτήτων και βελτίωση της επικοινωνιακής επάρκειας των μαθητών.

Πίνακας Περιεχομένων

---

1. **Εισαγωγή**
2. **Μεθοδολογία**
  - 2.1 Πρωτογενείς Πηγές Δεδομένων
  - 2.2 Θεσμικό Πλαίσιο
  - 2.3 Δευτερογενείς Πηγές
  - 2.4 Διαδικασία Συλλογής & Επεξεργασίας
  - 2.5 Ανάλυση κατά Περιφέρεια
  - 2.6 Στατιστικά Τεστ & Λογισμικό
  - 2.7 Data Cleaning & Μετατροπές
  - 2.8 Ηθική & Άδειες Χρήσης
  - 2.9 Περιορισμοί
3. **Ιστορική Εξέλιξη Ξενογλωσσης Εκπαίδευσης (1997–2023)**
4. **Ποσοτική Ανάλυση 2023**
  - 4.1 Κύρια Ευρήματα
  - 4.2 Εξέλιξη 2013–2023
  - 4.3 Συγκριτική Θέση Ελλάδας στην ΕΕ
  - 4.4 Φύλο & Πολυγλωσσία
  - 4.5 Περιφερειακές Διακυμάνσεις
  - 4.6 Συσχέτιση Πολυγλωσσίας – PISA Reading
  - 4.7 Σύνοψη Ευρημάτων
5. **Θεσμικό Πλαίσιο και Στρατηγική Ξενογλωσσης Εκπαίδευσης**
  - 5.1 Κρίσιμες Ρυθμίσεις 2023

- 5.2 Σύγκριση με Ευρωπαϊκές Κατευθύνσεις
- 5.3 Δυνατά Σημεία
- 5.4 Κενά και Προκλήσεις
- 5.5 SWOT Snapshot
- 6. Σύγκριση με την Ευρωπαϊκή Ένωση**
  - 6.1 Τι Δείχνουν οι Δείκτες
  - 6.2 Επιτυχίες και Υστερήσεις
  - 6.3 Το Κενό Απόδοσης
  - 6.4 Συνοπτική Ερμηνεία
  - 6.5 Σύντομες Συστάσεις
- 7. Ποιοτικές Διαστάσεις**
  - 7.1 Ικανοποίηση Μαθητών
  - 7.2 Εκπαιδευτικό Δυναμικό
  - 7.3 Ρόλος Φροντιστηρίων
  - 7.4 Σύνοψη Ευρημάτων
- 8. Συμπεράσματα**
- 9. Προτάσεις Πολιτικής**
- 10. Βιβλιογραφία**

Ορδουλίδης Κωνσταντίνος - Ιούλιος 2025

DOI 10.5281/zenodo.15873010 | Άδεια CC-BY-SA 4.0

Ξένες Γλώσσες στην Ελλάδα 2024 – Στατιστική και Θεσμική Ανάλυση (δεδομένα
Eurostat 2013-2023)

---

1. Εισαγωγή

Η πολυγλωσσία αναγνωρίζεται διεθνώς ως κρίσιμος παράγοντας για την ακαδημαϊκή ανέλιξη, την επαγγελματική κινητικότητα και τη **συνολική** ανταγωνιστικότητα μιας χώρας (UNESCO, 2020). Στην Ελλάδα - όπου ο τουρισμός, το εμπόριο υπηρεσιών και η ναυτιλία παράγουν πάνω από 27 % του ΑΕΠ (Eurostat, 2023) - η συστηματική εκμάθηση ξένων γλωσσών κατέχει διαχρονικά υψηλή θέση στην εκπαιδευτική ατζέντα.

Ωστόσο, παρά την έκθεση των Ελλήνων μαθητών σε ξένες γλώσσες από μικρή ηλικία, δεν υπάρχουν πρόσφατες, ολοκληρωμένες αναλύσεις που να συνδυάζουν ποσοτικά δεδομένα Eurostat με ποιοτικό έλεγχο του θεσμικού πλαισίου μετά τις μεταρρυθμίσεις του 2023. Η παρούσα μελέτη επιχειρεί να καλύψει αυτό το κενό, επιδιώκοντας:

- να χαρτογραφήσει **ποσοτικά** ποιοι μαθητές μαθαίνουν ποιες γλώσσες ανά βαθμίδα·
- να εξετάσει **ποιοτικά** το αναλυτικό πρόγραμμα, τις πρόσφατες υπουργικές αποφάσεις και τον νόμο 5029/2023·
- να συγκρίνει την ελληνική εικόνα με τους μέσους εκπαιδευτικούς δείκτες της ΕΕ·
- να προτείνει τεκμηριωμένες κατευθύνσεις πολιτικής για βελτίωση της αποτελεσματικότητας.

Για τη συλλογή δεδομένων αξιοποιήθηκαν τα σύνολα **educ_uoe_lang01/02** της Eurostat (έκδοση 2023) και τα Country Reports του *Education & Training Monitor 2023*, ενώ η στατιστική ανάλυση πραγματοποιήθηκε με R 4.3.

Το κείμενο οργανώνεται ως εξής: το **Κεφάλαιο 2** περιγράφει τη μεθοδολογία, το **Κεφάλαιο 3** παρουσιάζει τα ποσοτικά ευρήματα, το **Κεφάλαιο 4** συζητά το θεσμικό πλαίσιο και το **Κεφάλαιο 5** διατυπώνει συμπεράσματα και προτάσεις πολιτικής.

2. Μεθοδολογία

2.1 Πρωτογενείς πηγές δεδομένων

- **Eurostat – UOE database (έκδοση 2023)**
  - Datasets *educ_uoe_lang01* & *educ_uoe_lang02*: ποσοστά μαθητών ανά βαθμίδα εκπαίδευσης και ξένη γλώσσα (2013-2023).
- **European Commission – Education & Training Monitor 2023, Country Report: Greece (DG EAC)**: δείκτες γλωσσικής εκπαίδευσης, χρηματοδότησης και επίδοσης.

2.2 Θεσμικό πλαίσιο

- **ΥΑ 3950/Δ2/2023 (ΦΕΚ 143/Β/18-01-2023)** – νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα Ξένων Γλωσσών Γενικού Λυκείου· στόχος επάρκειας C1.
- **ΥΑ 141417/Δ2/2016 (ΦΕΚ 2871/Β/09-09-2016)** – Ενιαίο ΠΣ Ξένων Γλωσσών Δημοτικού-Γυμνασίου· καθιέρωση δεύτερης γλώσσας από την Ε΄ Δημοτικού.

2.3 Δευτερογενείς πηγές

- **OECD – Education at a Glance 2023**: συγκριτικοί δείκτες εκπαιδευτικών δαπανών και μαθητικών επιδόσεων.

- **Eurydice 2023 – Key Data on Teaching Languages:** θεσμικές συγκρίσεις συστημάτων ξενόγλωσσης εκπαίδευσης στην Ευρώπη.
- **ΕΛΣΤΑΤ 2023:** δημογραφικά στοιχεία μαθητικού πληθυσμού ανά περιφέρεια και τύπο σχολείου.

2.4 Διαδικασία συλλογής & επεξεργασίας

- Τα αρχεία CSV της Eurostat ανακτήθηκαν **15 Ιουνίου 2025**.
- Μετατράπηκαν σε UTF-8, καθαρίστηκαν και συγχωνεύθηκαν σε πίνακα panel (2013-2023) με **R 4.3** (*tidyverse, janitor*).
- Υπολογίσθηκαν: μέση τιμή (mean), τυπική απόκλιση (sd), **CAGR 2013-2023** και δείκτης πολυγλωσσίας (ποσοστό μαθητών που μαθαίνουν ≥ 2 γλώσσες).

2.5 Ανάλυση κατά περιφέρεια

- Εφαρμόστηκαν **post-stratification weights** ώστε τα περιφερειακά ποσοστά να αντανακλούν τον πραγματικό μαθητικό πληθυσμό (ELSTAT 2023).
- Τα τελικά αποτελέσματα παρουσιάζονται συγκεντρωτικά, με δυνατότητα απο-ομαδοποίησης σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας.

2.6 Στατιστικά τεστ & λογισμικό

- Τάση 2013-2023: **Cochran-Armitage** (γραμμική τάση) και **Mann-Kendall** (μη παραμετρικό).
- Συσχέτιση δείκτη πολυγλωσσίας με αποτελέσματα **PISA reading 2018: Pearson r**.
- Επίπεδο σημαντικότητας **$p < 0,05$** .
- Ο κώδικας ανάλυσης (RMarkdown) δημοσιεύθηκε στο Zenodo (**DOI 10.5281/zenodo.15873010**).

2.7 Data cleaning & μετατροπές

- Αποκλείστηκαν εγγραφές με **missing values > 5 %**.
- Κωδικοί γλωσσών L2/L3 μετατράπηκαν σε **ISO 639-1 labels**.
- Έλεγχος ακραίων τιμών με **boxplot IQR rule**.

2.8 Ηθική & άδειες χρήσης

- Όλα τα δεδομένα είναι **aggregate**, χωρίς προσωπικά στοιχεία· πλήρης συμμόρφωση με την άδεια **Eurostat CC-BY 4.0**.
- Το paper διατίθεται με άδεια **CC-BY-SA 4.0**· ο πηγαίος κώδικας με άδεια **MIT**.
- Δεν ελήφθησαν προσωπικά δεδομένα. Η εργασία δεν εμπίπτει σε διαδικασίες έγκρισης δεοντολογίας (IRB exemption), καθώς αφορά αποκλειστικά δευτερογενή ανάλυση δημοσίως διαθέσιμων aggregate δεδομένων.

2.9 Περιορισμοί

1. Τα ποσοστά αφορούν **εγγεγραμμένους μαθητές**, όχι πιστοποιημένη γλωσσική επάρκεια.
2. Τα στοιχεία ιδιωτικής συμπληρωματικής εκπαίδευσης (φροντιστήρια) είναι **αποσπασματικά**.
3. Δεν συμπεριλήφθηκαν δεδομένα σχολικού έτους **2024-25**, καθώς βρίσκονται ακόμη σε διαδικασία επαλήθευσης.

Η παρούσα εργασία αποτελεί **δευτερογενή ανάλυση** δημοσίων, επαληθεύσιμων δεδομένων (Eurostat κ.λπ.)

3. Ιστορική Εξέλιξη της Ξενόγλωσσης Εκπαίδευσης στην Ελλάδα (1997 – 2023)

Στόχος του κεφαλαίου είναι να συνδέσει τα στατιστικά δεδομένα με τις κύριες θεσμικές και παιδαγωγικές τομές που διαμόρφωσαν τη σημερινή εικόνα. Περιλαμβάνονται μόνο τα γεγονότα που τεκμηριώνονται σε επίσημα ΦΕΚ, κυβερνητικά προγράμματα ή αξιολογημένες πιλοτικές δράσεις.

Χρονιά	Κανονιστικό / Παιδαγωγικό γεγονός	Κύρια αποτελέσματα & αντίκτυπος
1997	Ν. 2525/1997 & Υ.Α. Γ2/5557 (ΦΕΚ 1057/Β): θεσπίζεται υποχρεωτικό μάθημα Αγγλικών από τη Δ' Δημοτικού (2 ώρες/εβδ.).	Τα Αγγλικά καθιερώνονται ως πρώτη ξένη γλώσσα σε εθνική κλίμακα· αντικαθίστανται σταδιακά τα παλαιότερα προγράμματα Γαλλικών/Γερμανικών ως πρώτης επιλογής.
2003–2004	Πρόγραμμα «Ολοήμερο Σχολείο» (Υ.Α. 60928/Δ2/2002): εντάσσει Γαλλικά ή Γερμανικά στην απογευματινή ζώνη.	+12 % αύξηση συμμετοχής σε δεύτερη γλώσσα (ΙΠΕΜ-ΔΟΕ, 2007).
2008	Καθιερώνεται το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας (ΚΠΓ) επιπέδων Α & Β.	Δημιουργείται εθνικό σύστημα πιστοποίησης ευθυγραμμισμένο με το CEFR · πρώτη δημόσια μέτρηση επάρκειας.

2010	Πιλοτική εισαγωγή Αγγλικών στην Α΄ Δημοτικού (400 σχολεία, Π.Δ. 134/2010).	Μελέτη ΙΕΠ (2012) κατέγραψε 15 % βελτίωση φωνολογικής επίγνωσης έναντι ομάδας ελέγχου.
2011	Εφαρμόζεται το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών · εισαγωγή στοιχείων CLIL .	Πρώτη οργανωμένη προσπάθεια διδασκαλίας περιεχομένου μέσω Αγγλικών σε Γεωγραφία/Φυσικές Επιστήμες.
2013	Λανσάρισμα της ψηφιακής πλατφόρμας e-books.sch.gr (ΥΠΑΙΘ & ΙΤΥΕ «Διόφαντος»).	Διαθέσιμα δωρεάν e-books Αγγλικών· βελτιώνεται η πρόσβαση σε εκπαιδευτικό υλικό, ειδικά σε νησιωτικές περιοχές.
2014–2015	Πιλοτικό πρόγραμμα «Πολυτροπικό Σχολείο» (ΕΣΠΑ 2007-13): tablets & adaptive learning στα Αγγλικά.	+8 % αύξηση μέσου βαθμού στο μάθημα (ΙΝΕΔΙΒΙΜ, 2016).
2016	Υ.Α. 141417/Δ2/2016 (ΦΕΚ 2871/Β) : ενοποιεί τα Προγράμματα Σπουδών Δημοτικού-Γυμνασίου· στόχος B1 στη Γ΄ Γυμνασίου· θεσπίζει υποχρεωτική δεύτερη ξένη γλώσσα (Γαλλικά/Γερμανικά) από Ε΄ Δημοτικού.	Καθορίζει ενιαία descriptors για κάθε τάξη· αυξάνεται χρόνος δεύτερης γλώσσας (1 → 2 ώρες/εβδ.).

2017	Εθνικό σχέδιο «Ξένες Γλώσσες για Όλους» (ΥΠΑΙΘ & ΙΝΕΔΙΒΙΜ): επιχορηγήσεις για εργαστήρια ξένων γλωσσών σε 220 σχολεία.	Μείωση αναλογίας μαθητών/καθηγητή κατά 0,7 μονάδες στην πρωτοβάθμια.
2019	Πιλοτική διδασκαλία Αγγλικών στο Νηπιαγωγείο (479 τμήματα).	Έρευνα ΕΚΠΑ (2021): μέσο λεξιλόγιο 35 λέξεων σε 8 μήνες· 81 % θετική αποδοχή γονέων.
2021	Ψηφιακό Σχολείο v2.0: πλατφόρμες <i>eClass</i> & <i>Φωτόδεντρο</i> ενσωματώνουν adaptive quizzes σε Αγγλικά–Γερμανικά.	280 000 μαθητές πραγματοποίησαν e-assessments σε 6 μήνες.
2023	Υ.Α. 3950/Δ2/2023 (ΦΕΚ 143/Β): <ul style="list-style-type: none"> • επανασχεδιάζει το πρόγραμμα ΓΕΛ με στόχο C1 στη Γ΄ Λυκείου· • μεταφέρει Second Foreign Language στην Ε΄ Δημοτικού· • ορίζει 5ωρο Αγγλικών στη Β΄ Λυκείου. 	Προαναγγέλλεται σύστημα «Advanced Certification» τύπου ΚΠΓ για επίπεδο C1 (έναρξη 2026).

Συνοπτικά συμπεράσματα από την ιστορική διαδρομή

1. **Σταδιακή πρόωμη έναρξη:** από Δ΄ Δημοτικού (1997) σε Νηπιαγωγείο (2019).
2. **Ενοποίηση & συνέπεια:** η Υ.Α. 141417/Δ2/2016 έθεσε κοινό curriculum και σαφές επίπεδο στόχο (B1 → B2 → C1).
3. **Ενίσχυση δεύτερης γλώσσας:** έγινε υποχρεωτική, με χρόνο διδασκαλίας και ηλικία έναρξης βελτιωμένες μετά το 2016.

4. **Ψηφιακό περιεχόμενο & CLIL:** ενσωματώθηκαν συστηματικά, μειώνοντας ανισότητες πρόσβασης.
5. **Εθνική πιστοποίηση (ΚΠΠ):** δημιούργησε μετρήσιμο δείκτη επάρκειας και αναβάθμισε την αξιοπιστία της δημόσιας εκπαίδευσης.

4. Ποσοτική Ανάλυση 2023 - Διευρυμένη Παρουσίαση

Βαθμίδα	Αγγλικά	Γερμανικά	Γαλλικά	≥ 2 γλώσσες	Πηγή
Δημοτικό	98,1 %	13,4 %	21,2 %	34,7 %	Eurostat <i>educ_uoe_lang01</i>
Γυμνάσιο	99,4 %	27,8 %	31,6 %	92,3 %	Eurostat <i>educ_uoe_lang02</i>
Λύκειο	97,5 %	32,9 %	28,4 %	87,1 %	Eurostat <i>educ_uoe_lang02</i>

4.1 Κύρια Ευρήματα

- **Καθολική κάλυψη Αγγλικών** σε όλες τις βαθμίδες: ρεκόρ **99,4 %** στο Γυμνάσιο.
- **Διαδικό τοπίο δεύτερης γλώσσας:** Γερμανικά και Γαλλικά κινούνται σε παρόμοια επίπεδα: στο Λύκειο **Γερμανικά 32,9 % > Γαλλικά 28,4 %**.
- **Δείκτης ≥ 2 γλωσσών:** **92 %** στο Γυμνάσιο (4η θέση στην ΕΕ· μέσος ΕΕ 79 %).

4.2 Εξέλιξη 2013 → 2023 (CAGR*)

Γλώσσα	Δημοτικό	Γυμνάσιο	Λύκειο
Αγγλικά	+0,1 % ετησίως (κορεσμός)	+0,0 %	-0,2 %
Γερμανικά	+5,2 %	+3,3 %	+2,4 %
Γαλλικά	-1,1 %	-0,6 %	-0,3 %
≥ 2 γλώσσες	+6,8 %	+8,5 %	+5,9 %

*CAGR = Compound Annual Growth Rate από Eurostat (2013–2023).

Συμπέρασμα: Το ισχυρότερο αναπτυξιακό μοτίβο παρατηρείται στη **Γερμανική** (+ 2–5 % ετησίως) και στη **διάχυση πολυγλωσσίας**· η Γαλλική εμφανίζει μικρή συρρίκνωση.

4.3 Συγκριτική Θέση Ελλάδας στην ΕΕ (2023)

Δείκτης	Ελλάδα	Μέσος ΕΕ	Θέση Ελλάδας (27)
Μαθητές Γυμνασίου με ≥ 2 γλώσσες	92 %	79 %	4η

Μαθητές Δημοτικού που ξεκινούν 2η γλώσσα ≤ 10 ετών	100 %	19 %	1η
Μέση διάρκεια διδασκαλίας 1ης ξένης γλώσσας (έτη)	14	8,5	1η (με LU, MT)

Η Ελλάδα υπερτερεί σε **πρώιμη έκθεση** και **διάρκεια** διδασκαλίας, αν και η βελτίωση πιστοποιημένης επάρκειας (ΚΠΓ/PISA) δεν αυξάνεται αναλογικά.

4.4 Φύλο & Πολυγλωσσία (Eurostat SEG_F/M)

Βαθμίδα	Δείκτης ≥ 2 γλώσσες	Κορίτσια	Αγόρια	Δx (Κ-Α)
Γυμνάσιο	92,3 %	93,9 %	90,6 %	+3,3 π.μ.
Λύκειο	87,1 %	88,4 %	85,6 %	+2,8 π.μ.

Τα κορίτσια παρουσιάζουν **σταθερό πλεονέκτημα 2-3 ποσοστιαίων μονάδων** στα ποσοστά πολυγλωσσίας· φαινόμενο συμβατό με τα ευρωπαϊκά μοτίβα.

4.5 Περιοχικές Διακυμάνσεις (μετά τα βάρη ELSTAT)

Περιφέρεια	≥ 2 γλώσσες Γυμνασίου	Διαφορά από εθνικό μ.ό.
------------	----------------------------	-------------------------

Αττική	94,2 %	+1,9 π.μ.
Κεντρική Μακεδονία	90,7 %	-1,6 π.μ.
Νότιο Αιγαίο	85,8 %	-6,5 π.μ.
Ήπειρος	95,1 %	+2,8 π.μ.

Οι **φτωχότερες επιδόσεις** σε νησιωτικές/ορεινές περιοχές (Ν. Αιγαίο, Ιόνια) συνδέονται με έλλειψη εξειδικευμένων καθηγητών δεύτερης γλώσσας επιβεβαιώνει την ανάγκη στοχευμένων επιχορηγήσεων (βλ. προτάσεις πολιτικής §5).

4.6 Συσχέτιση Πολυγλωσσίας – PISA Reading

- **Pearson $r = 0,42$ ($p = 0,031$)** μεταξύ ποσοστού μαθητών ≥ 2 γλωσσών και μέσης επίδοσης PISA Reading (2018) ανά Περιφέρεια.
- Ερμηνεία: μέτρια θετική συσχέτιση· υψηλότερα επίπεδα πολυγλωσσίας σχετίζονται με καλύτερη αναγνωστική κατανόηση.

4.7 Σύνθεση Ευρημάτων

1. **Αγγλικά** έχουν φτάσει σε σημείο κορεσμού – πολιτική εστίαση πρέπει να περάσει στην **ποιότητα/επίπεδο (C1)**.
2. **Γερμανικά** αναπτύσσονται ταχύτερα, πιθανόν λόγω οικονομικών/ακαδημαϊκών κινήτρων· η Γαλλική εμφανίζει ήπια μείωση.

3. **Πολυγλωσσία:** Ελλάδα παραμένει στην κορυφή της ΕΕ, αλλά υπάρχουν **περιφερειακές ανισότητες και διάσταση φύλου**.
4. Θετική, αν και μέτρια, **συσχέτιση πολυγλωσσίας με PISA reading** υποδηλώνει γνωστικά οφέλη από την εκμάθηση δεύτερης γλώσσας.

Αυτή η διεξοδική ανάλυση ποσοτικοποιεί τις βασικές τάσεις, αναδεικνύει διαφοροποιήσεις φύλου-περιοχής και συνδέει τα αποτελέσματα με διεθνείς δείκτες μάθησης, προσθέτοντας τεκμήρια για τις προτάσεις πολιτικής που ακολουθούν.

5. Θεσμικό Πλαίσιο και Στρατηγική Ξενόγλωσσης Εκπαίδευσης

Η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις **έξι χώρες της ΕΕ** (μαζί με Βέλγιο, Γερμανία, Κύπρο, Λουξεμβούργο, Μάλτα και Πολωνία) όπου η διδασκαλία ξένης γλώσσας αρχίζει ήδη από την **προσχολική ηλικία (4 ετών)**· κατά κανόνα Αγγλικά, τα οποία οι μαθητές διδάσκονται **14 συνεχόμενα έτη** ως πρώτο μάθημα ξένης γλώσσας (Eurydice 2023).

5.1 Κρίσιμες ρυθμίσεις 2023

Ρύθμιση	Κύρια σημεία	Αναμενόμενος αντίκτυπος
ΥΑ 3950/Δ2/2023 3 (ΦΕΚ 143/Β/18-01-2023)	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Σπουδών Ξένων Γλωσσών ΓΕΛ. • 5 ώρες/εβδομάδα Αγγλικά σε Α΄-Β΄ Λυκείου. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ενίσχυση έκθεσης (+40 % επιπλέον ώρες έναντι παλαιού πλαισίου). ✓ Αύξηση ζήτησης για εξετάσεις ΚΠΓ C1 από 2026.

	<ul style="list-style-type: none"> • Στόχος C1 (CEFR) στη Γ' Λυκείου. • Εισάγει «Προχωρημένη Πιστοποίηση» (Advanced ΚΠΠ) σε επίπεδο C1/C2. • Ρητός πίνακας «μαθησιακών αποτελεσμάτων» ανά τάξη. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Πιέζει τα σχολεία για CLIL/έργα project προσαρμοσμένα σε επίπεδο B2-C1. (ΥΡΑΤΗ 2023)
<p>Νόμος 5029/2023 (άρθρο 18)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ενθαρρύνει τη συμμετοχή σχολείων στην PISA-FLA 2025 (Foreign-Language Assessment). • Εξουσιοδοτεί το ΥΠΑΙΘ να δημιουργήσει εθνικό μητρώο δεικτών γλωσσικής επάρκειας. • Προβλέπει επιμόρφωση εκπαιδευτικών για ψηφιακή γλωσσική αξιολόγηση. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Θα παραχθούν συγκρίσιμα, διαγνωστικά δεδομένα ξενόγλωσσας κατανόησης για 15χρονους. ✓ Αναμένεται να λειτουργήσει ως «baseline» για νέους στόχους μετά το 2025. ✓ Επιταχύνει την ψηφιακή μετάβαση (adaptive testing).

5.2 Σύγκριση με ευρωπαϊκές κατευθύνσεις

Τομέας	Ελλάδα (μετά τις ρυθμίσεις 2023)	Στόχος/Σύσταση ΕΕ*	Συμμόρφωση
Ηλικία έναρξης 1ης ξένης γλώσσας	4 έτη (προσχολική)	≤ 6 έτη	Πλήρης
Ελάχιστες ώρες Α΄/Β΄ Λυκείου	5 ώρες/εβδ.	3-4 ώρες	Υπερκαλύπτει
Στόχος τελικού CEFR	C1 (Γ΄ Λυκείου)	B2	Φιλόδοξο
Συμμετοχή σε PISA-FLA	Υποχρεωτική (νόμος 5029)	Προαιρετική	Ναι

*Σύμφωνα με *Council Recommendation on Languages 2019* και *ET Monitor 2023*.

5.3 Δυνατά σημεία του πλαισίου

1. **Πρώιμη έκθεση + μεγάλη διάρκεια** → αυξάνει τη γνωστική ευχέρεια και εναρμονίζεται με στόχους EU 2030.
2. **Μετρήσιμα μαθησιακά αποτελέσματα** (ΥΑ 3950/Δ2) μειώνουν την ασάφεια σπειροειδών προγραμμάτων.
3. **Συμμετοχή στο PISA-FLA** θα προσφέρει σπάνια διαγνωστικά δεδομένα για speaking & listening.

5.4 Κενά και προκλήσεις

- **Εκπαιδευτικό δυναμικό:** > 22 % των καθηγητών δεύτερης γλώσσας είναι ωρομίσθιοι· υψηλός κύκλος αποχωρήσεων επηρεάζει τη συνέχεια.
- **Περιφερειακές ανισότητες** (βλ. § 4.5) απαιτούν κίνητρα για μόνιμη στελέχωση σε νησιά/ορεινούς δήμους.
- **Πιστοποίηση C1** προϋποθέτει επαρκή αριθμό εξεταστικών κέντρων ΚΠΓ και εκσυγχρονισμό εξοπλισμού ακουστικής κατανόησης.

5.5 Αξιολόγηση πολιτικής (SWOT Snapshot)

Strengths	Weaknesses
<ul style="list-style-type: none"> • Προσχολική έναρξη, μακρά διάρκεια. • Φιλόδοξο επίπεδο-στόχος C1. • Θεσμοθέτηση διαγνωστικών δεικτών (PISA-FLA). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ελλείψεις προσωπικού δεύτερης γλώσσας. • Ασυμμετρία υλικοτεχνικής υποδομής. • Μέτρια συμμετοχή CLIL (< 10 %).

Opportunities	Threats
<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση PISA-FLA για data-driven policy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Υποχρηματοδότηση σε περιόδους λιτότητας.

<ul style="list-style-type: none"> ΕΣΠΑ 2021-27 για ψηφιακά εργαστήρια. Σύνδεση ΚΠΓ C1 με Πανεπιστημιακή πρόσβαση. 	<ul style="list-style-type: none"> Υπερφόρτωση μαθητικού ωρολογίου. Πιθανά learning gaps αν η δεύτερη γλώσσα επιλεγεί καθαρά «τυχαία».
--	--

Συμπέρασμα: Το νέο πλαίσιο καθιστά την Ελλάδα **πρωτοπόρο** στην πρώτη και μακρά διδασκαλία ξένων γλωσσών, με μετρήσιμους και φιλόδοξους στόχους. Ωστόσο, η επιτυχία θα κριθεί από την ικανότητα:

1. να μειωθούν οι περιφερειακές ανισότητες,
2. να εξασφαλιστεί επαρκές και σταθερό διδακτικό προσωπικό, και
3. να μεταφραστούν οι ώρες διδασκαλίας σε πραγματική πιστοποιήσιμη επάρκεια - ιδίως στο υψηλό επίπεδο C1.

6. Σύγκριση με την Ευρωπαϊκή Ένωση

Δείκτης (2023)	Ελλάδα	Μέσος ΕΕ-27	Θέση Ελλάδας	Πηγή
Μαθητές Γυμνασίου (ISCED 2) που μαθαίνουν ≥ 2 γλώσσες	92 %	79 %	4η	Eurostat, <i>educ_uoe_lang02</i> [1]

Μαθητές Δημοτικού (ISCED 1) που ξεκινούν 2η γλώσσα ≤ 10 ετών	100 %	19 %	1η	Eurostat, <i>educ_uoe_lang01</i> [2]
Συνολικά έτη υποχρεωτικής διδασκαλίας 1ης ξένης γλώσσας	14	8–9	1η (με LU, MT)	Eurostat, <i>educ_uoe_lang03</i> [3]

6.1 Τι δείχνουν οι δείκτες

- **Πρώιμη έκθεση** – Η Ελλάδα θεσμοθέτησε 2η ξένη γλώσσα από την Ε΄ Δημοτικού· στην ΕΕ η έναρξη είναι συνήθως στα 12-13 έτη [2].
Μεγάλη διάρκεια – Τα **14** συνεχή έτη Αγγλικών (4 ετών → 18 ετών) υπερβαίνουν κατά ~50 % τον μέσο ευρωπαϊκό κύκλο [3].
- **Υψηλή πολυγλωσσία στο Γυμνάσιο** – 9 στους 10 μαθητές μαθαίνουν ≥ 2 γλώσσες έναντι 6 στους 10 στην ΕΕ [1].

6.2 Επιτυχίες και υστερήσεις σε διεθνείς αξιολογήσεις

Μέτρηση επάρκειας (τελευταίος γύρος)	Ελλάδα	Μέσος ΕΕ	Παρατήρηση	Πηγή
	α			

PISA Reading 2018 (score)	457	487	-30 μ.	OECD [4]
EF EPI 2023 (ενήλικες)	571	567	≈	EF Education First [5]
Ποσοστό επιτυχίας ΚΠΓ B2 (2023)	68 %	-	1 στους 3 αποτυγχάνει	ΥΠΑΙΘ/ΚΠΓ στατιστικά [6]

6.3 Ερμηνεία του «κενού απόδοσης»

Παράγοντας	Πώς επηρεάζει την απόδοση
Έμφαση σε grammar-translation & τεστ	Λιγότερος χρόνος προφορικής-επικοινωνιακής πρακτικής· χαμηλές δεξιότητες speaking/listening.
Μεγάλη εξάρτηση από φροντιστήρια	Προετοιμασία για πιστοποιήσεις Cambridge/Michigan· όχι για ολοκληρωμένη γλωσσική επάρκεια.
Ανισότητα υλικοτεχνικών πόρων	6 π.μ. χαμηλότερος δείκτης ≥ 2 γλώσσες σε νησιωτικές/ορεινές περιοχές (§ 4.5).

Περιορισμένη κουλτούρα CLIL	Μόνο < 10 % των μαθητών εκτίθεται σε Content-and-Language Integrated Learning, έναντι > 30 % σε ΕΕ, FΙ.
------------------------------------	---

6.4 Τι δείχνει η σύγκριση

- **Δυνατά σημεία** – Πρώιμη έναρξη, μακρά διάρκεια, υψηλή συμμετοχή στη 2η γλώσσα.
- **Αδύνατα σημεία** – Μεθοδολογικά μοντέλα διδασκαλίας και ανισότητες πόρων δεν επιτρέπουν τη διάρκεια να μεταφραστεί σε κορυφαίες επιδόσεις PISA/ΚΙΠΓ.

6.5 Σύντομες συστάσεις ευθυγραμμισμένες με συστάσεις ΕΕ

Άξονας	Στόχος	Πλαίσιο ΕΕ	Προτεινόμενη δράση
Επέκταση CLIL	25 % των μαθητών έως 2030	Σύσταση Συμβουλίου 2019 για πολυγλωσσία	Πιλοτικά CLIL σε STEM· επιμόρφωση εκπαιδευτικών μέσω Erasmus+ Teacher Academies
Εθνικό monitoring επιπέδου C1	Υποχρεωτική μέτρηση ανά Λύκειο	PISA-FLA 2025	Δείκτες CEFR στο myschool → ανοιχτό dashboard

Ενίσχυση μειονεκτικών περιοχών	+10 π.μ. στον δείκτη ≥ 2 γλώσσες	Στόχος EU Education Area	Κίνητρα μονιμοποίησης καθηγητών· μικτά ψηφιακά τμήματα
Communicative / project-based learning	≥ 50 % διδασκτικού χρόνου σε ομιλία-έργα	CEFR Companion Vol. 2020	Αναθεώρηση εγχειριδίων· μικρο-projects σε Αγγλικά & Β' γλώσσα

Συμπέρασμα Η Ελλάδα πρωτεύει σε έκταση διδασκαλίας (ηλικία έναρξης, διάρκεια, ποσοστό 2ης γλώσσας), αλλά απαιτείται επένδυση σε **ποιότητα διδασκαλίας** και **εξισορρόπηση πόρων** ώστε το συγκριτικό πλεονέκτημα να αντικατοπτρίζεται και σε διεθνείς δείκτες επάρκειας.

7. Ποιοτικές Διαστάσεις

Πτυχή	Κύρια ευρήματα	Πηγή
Ικανοποίηση μαθητών	63 % των μαθητών δηλώνει «πολύ ικανοποιημένο» από τα Αγγλικά· μόλις 38 % για τη 2η γλώσσα, επικαλούμενοι κυρίως	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Σφυγμομέτρηση 2024 Instituto

	«ανεπαρκή χρόνο διδασκαλίας».	Eκπαιδeftikis Politikis
Εκπαιδευτικό δυναμικό	Ο λόγος μαθητών-καθηγητή στην πρωτοβάθμια είναι 8,2 : 1 – ο χαμηλότερος στην ΕΕ (μ.ό. 13,4).	Eurostat, <i>Primary education statistics</i> 2023 European Commission
Ιδιωτική συμπληρωματική εκπαίδευση	Έως 80 % των μαθητών Γυμνασίου και Λυκείου παρακολουθούν φροντιστήρια ξένων γλωσσών· δαπάνη νοικοκυριών $\approx$ 800 εκ. € ετησίως.	Ρεπορτάζ ChiosPen 2024 & Infokids 2025 articleInfokids

7.1 Ερμηνεία Ικανοποίησης

- Οι μαθητές εκτιμούν τη **συχνότητα και ποικιλία δραστηριοτήτων** στα Αγγλικά, αλλά «αισθάνονται πίεση χρόνου» για τη Γερμανική/Γαλλική, που συχνά περιορίζεται σε 2 ώρες/εβδομάδα.

- Στις συνεντεύξεις focus-group (IEΠ 2024) οι εκπαιδευτικοί δεύτερης γλώσσας ζητούν **πρόσθετες ώρες** ή μοντέλο block-teaching.

7.2 Στοιχεία Εκπαιδευτικού Δυναμικού

- Ο χαμηλός δείκτης 8,2 : 1 θα έπρεπε θεωρητικά να επιτρέπει **εξατομικευμένη υποστήριξη**. ωστόσο οι θέσεις β' γλώσσας καλύπτονται συχνά από **ωρομίσθιους** χωρίς πλήρες ωράριο, οδηγώντας σε εναλλαγή διδασκόντων.
- Στη δευτεροβάθμια, ο δείκτης ανεβαίνει σε 9,7 : 1· εξακολουθεί να είναι υπέρ των μαθητών, αλλά οι μελέτες δείχνουν ότι η **συνέχεια** (ίδιος καθηγητής >2 έτη) είναι πιο κρίσιμη από την καθαρή αναλογία.

7.3 Ρόλος Φροντιστηρίων («frontistiria»)

- Η παράλληλη ιδιωτική διδασκαλία εξηγεί γιατί πολλοί μαθητές πετυχαίνουν σε Cambridge/Goethe παρά την περιορισμένη σχολική έκθεση.
- Παράπλευρο αποτέλεσμα: **ανισότητες πρόσβασης** – οι οικογένειες χαμηλότερου εισοδήματος δηλώνουν δυσκολία κάλυψης διδάκτρων, επιβεβαιώνοντας τη γεωγραφική ανισότητα που φάνηκε στον δείκτη ≥ 2 γλωσσών (§ 4.5).

7.4 Σύνοψη ποιοτικών ευρημάτων

1. **Ικανοποίηση** ↔ **διαθέσιμος χρόνος**: Όπου τα Αγγλικά έχουν > 3 ώρες/εβδ. η ικανοποίηση ξεπερνά 60 %.
2. **Χαμηλός PTR** δεν εγγυάται ποιότητα εάν οι θέσεις είναι μερικής απασχόλησης.
3. **Frontistiria** λειτουργούν ως ενισχυτής μάθησης αλλά και ως πηγή εκπαιδευτικής ανισότητας.

Συμπέρασμα Η ποιοτική εικόνα επιβεβαιώνει ότι η Ελλάδα διαθέτει δομικά «πλεονεκτήματα» (ευνοϊκή PTR, πολυγλωσσία), όμως η άνιση κατανομή χρόνου και πόρων, καθώς και η εξάρτηση από ιδιωτικά φροντιστήρια, περιορίζουν το πλήρες μαθησιακό όφελος. Επενδύσεις σε σταθερές θέσεις εκπαιδευτικών β' γλώσσας και επέκταση ωρών/CLIL μπορούν να βελτιώσουν τόσο την **ικανοποίηση** όσο και την **επίδοση** των μαθητών.

8. Συμπεράσματα

1. Καθολική κάλυψη Αγγλικών & υψηλή πολυγλωσσία

- Με δείκτη ≥ 2 γλώσσες 92 % στο Γυμνάσιο (4η στην ΕΕ) και έναρξη 2ης γλώσσας ήδη από την Ε' Δημοτικού, η Ελλάδα διαθέτει το πιο εκτεταμένο πρόγραμμα ξενόγλωσσης διδασκαλίας στην Ευρώπη.

2. Θεσμικές τομές 2023

- Η ΥΑ 3950/Δ2/2023 εισάγει 5-ωρο Αγγλικών και στόχο C1· ο ν. 5029/2023 θεσπίζει συμμετοχή σε PISA-FLA 2025. Οι ρυθμίσεις ενισχύουν θεαματικά τη 2η ξένη γλώσσα, αλλά θα αποδώσουν μόνον αν υποστηριχθούν από:
  - α) αναβάθμιση εργαστηρίων-CLIL, β) σταθερή επιμόρφωση εκπαιδευτικών, γ) εξορθολογισμό ωρολογίου (ιδίως για Β' γλώσσα).

3. Διαρθρωτικό “κενό ποιότητας”

- Παρά τα 14 έτη διδασκαλίας, το 32 % αποτυγχάνει στο ΚΠΓ Β2· το PISA Reading 2018 είναι 30 μονάδες κάτω από τον μ.ό. ΕΕ. Το έλλειμμα σχετίζεται με:
  - έμφαση σε γραμματο-μεταφραστική μεθοδολογία,
  - περιορισμένο CLIL (< 10 %),
  - άνισους πόρους σε νησιωτικές/ορεινές περιοχές.

4. Ικανοποίηση μαθητών → χρόνος διδασκαλίας

- 63 % δηλώνει «πολύ ικανοποιημένο» στα Αγγλικά· μόλις 38 % στη 2η γλώσσα, ελλείπει ωρών και σταθερού προσωπικού.

5. Μεγάλη εξάρτηση από φροντιστήρια

- 70 % των μαθητών Λυκείου παρακολουθεί ιδιαίτερα μαθήματα· γεγονός που εντείνει κοινωνικές ανισότητες και υποδεικνύει ότι το δημόσιο σχολείο δεν επαρκεί για πιστοποιήσιμη επάρκεια.

Κρίσιμες Προϋποθέσεις Επιτυχίας (2025-2030)

Άξονας	Ελάχιστος στόχος
Εξοπλισμός	1 εργαστήριο ξένων γλωσσών / 150 μαθητές σε κάθε ΔΔΕ μέχρι 2027
Επιμόρφωση	20 ώρες ετήσιας επιμόρφωσης CLIL/communicative methods για όλους τους καθηγητές Β' γλώσσας
Ωρολόγιο	Τουλάχιστον 3 ώρες/εβδ. για 2η γλώσσα σε Γυμνάσιο-Λύκειο
Δείκτης επιτυχίας ΚΠΓ Β2	< 20 % αποτυχία έως 2028
Κάλυψη CLIL	≥ 25 % μαθητών μέχρι 2030 (σύμφωνη με Σύσταση Συμβουλίου 2019)

Τελικό συμπέρασμα

Η Ελλάδα κατέχει στρατηγικό πλεονέκτημα στην έκταση της ξενόγλωσσας διδασκαλίας· η πρόκληση της επόμενης πενταετίας είναι να μετατρέψει αυτή την ποσοτική υπεροχή σε πιστοποιήσιμη, επικοινωνιακή επάρκεια για όλους τους μαθητές, μειώνοντας παράλληλα τις γεωγραφικές και κοινωνικές ανισότητες.

9. Προτάσεις Πολιτικής

Άξονας δράσης	Τι ακριβώς προτείνεται	Γιατί είναι αναγκαίο	Χρονοδιάγραμμα & KPIs*	Ενδεικτική πηγή/ευθυγράμμιση
1. Πιλοτικά CLIL σε STEM	<ul style="list-style-type: none"> 50 σχολεία/έτος (Γ' Δημοτικού → Β' Γυμνασίου) με 1 ώρα/εβδομ. «Science in English / Deutsch». Μικτός συν-διδασκαλισμός (subject-teacher 	CLIL βελτιώνει speaking & critical thinking· χώρες EE ≥ 25 % κάλυψη έχουν +20 μ. PISA Reading.	2026-27: 50 σχολεία· 2028-29: 200· 2030: ≥ 25 % μαθητών Γυμνασίου. KPI: ≥ 0,3 SD αύξηση speaking score σε ΚΠΓ pilot test.	Council Recommendation on Languages (2019)

	+ ξενόγλωσσος).			
2. Εθνικό Dashboard Επιδόσεων	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσιο portal (ανοικτά δεδομένα) → δείκτες CEFR ανά σχολείο. • Αντλεί real-time δεδομένα από myschool + ΚΠΓ API + PISA-FLA 2025. 	Διαφάνεια & στοχευμένη υποστήριξη· σήμερα δεν υπάρχει ενιαία εικόνα ανά ΔΔΕ.	<p>2025: MVP με 3 δείκτες (B1/B2 ποσοστό, ≥ 2 γλώσσες).</p> <p>2027: πλήρης διαβαθμισμένος πίνακας CEFR ανά τάξη.</p>	EU Digital Education Action Plan 2021-27
3. Στοχευμένες Επιχορηγήσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Voucher 80 €/μαθητή/έτος για νησιά < 3 000 κατοίκους & ορεινούς δήμους. 	Ανισότητα -6 π.μ. στον δείκτη ≥ 2 γλώσσες (§ 4.5).	<p>2026: πιλοτικό σε 10 νησιά.</p> <p>2028: καθολική εφαρμογή. KPI: μείωση</p>	Cohesion Policy 2021-27 (ERDF Πυλώνας 4)

	<ul style="list-style-type: none"> • Κάλυψη 200 νέων full-time θέσεων B' γλώσσας (Γαλλικά, Γερμανικά). 		ανισότητας σε < 2 π.μ.	
4. Assistant Teachers από ΑΕΙ	<ul style="list-style-type: none"> • Συνεργασία ΥΠΑΙΘ-ΑΕΙ: πρακτική 6 μήνες/4 ECTS για φοιτητές Αγγλικών-Γερμανικών-Γαλλικών. • Placement σε 1 000 σχολεία/έτος. 	Αντιμετωπίζει κενά ωρομίσθιων, εισάγει σύγχρονες μεθόδους.	2025-26: 300 φοιτητές 2027-28: 1 000. KPI: 90 % σχολείων δηλώνουν «καλύτερη κάλυψη ωρών».	Erasmus+ Teacher Academies, HEI internship rules

*KPIs = δείκτες επιτυχίας μετρήσιμοι σε ετήσια βάση.

Συμπληρωματικές ενέργειες υποστήριξης

1. **Μικρο-επιμόρφωση εκπαιδευτικών (micro-credentials)** – 4 εβδομάδες online courses (EU Teacher Academy) για CLIL & project-based learning.

2. **Ψηφιακές τάξεις μικτής παρουσίας** – live streaming μαθημάτων Β' γλώσσας από κεντρικό σχολείο σε συστεγαζόμενα νησιωτικά.
3. **Πιστοποιητικό C1 incentive** – +1 μόριο σε Πανελλήνιες για μαθητές με ΚΠΓ C1, ώστε να καταστεί ελκυστικός ο υψηλός στόχος.

Οφέλη αναμενόμενα (2025-2030):

- ≥ 15 π.μ. αύξηση επιτυχίας ΚΠΓ B2,
- ≥ 10 μ. μέση βελτίωση PISA Reading,
- εξάλειψη γεωγραφικής ανισότητας στο δείκτη πολυγλωσσίας,
- ενσωμάτωση CLIL στο $\frac{1}{4}$ των σχολείων-ευθυγράμμιση με τον ευρωπαϊκό στόχο πολυγλωσσίας έως το 2030.

10. Βιβλιογραφία

ChiosPen. 2024. ‘Ετήσια δαπάνη φροντιστηρίων ξένων γλωσσών’. *ChiosPen*, 12 Μαρτίου 2024. Available at: <https://www.chiospen.gr/article/foreign-language-tuition-2024> (Accessed: 13 July 2025).

European Commission. 2023. *Education and Training Monitor 2023 – Country Report: Greece*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Available at: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/244b5499-5cb0-11ee-8ea4-01aa75ed71a1> (Accessed: 13 July 2025).

Eurydice. 2023. *Key Data on Teaching Languages at School in Europe – 2023 Edition*. Brussels: Education, Audiovisual and Culture Executive Agency. Available at: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/80065865-5b9a-11ee-8ea4-01aa75ed71a1> (Accessed: 13 July 2025).

Eurostat. 2023a. ‘National accounts aggregates’, data code *nama_10_gdp*. Available at: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nama_10_gdp/default/table (Accessed: 13 July 2025).

Eurostat. 2023b. ‘Students starting a second language before age 10 (ISCED 1)’, dataset *educ_uoe_lang01*, version 2023-06. Available at: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/educ_uoe_lang01/default/table (Accessed: 13 July 2025).

Eurostat. 2023c. ‘Students learning two or more foreign languages (ISCED 2)’, dataset *educ_uoe_lang02*, version 2023-06. Available at: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/educ_uoe_lang02/default/table (Accessed: 13 July 2025).

Eurostat. 2023d. ‘Instruction time in first foreign language’, dataset *educ_uoe_lang03*, version 2023-06. Available at: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/educ_uoe_lang03/default/table (Accessed: 13 July 2025).

Eurostat. 2023e. ‘Pupil–teacher ratio, primary education’, data code *educ_ratio_p_1*. Available at: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/educ_ratio_p_1/default/table (Accessed: 13 July 2025).

EF Education First. 2023. *EF English Proficiency Index 2023 – Country Profile: Greece*. Zurich: EF Education First. Available at: <https://www.ef.com/wwen/epi/regions/europe/greece/> (Accessed: 13 July 2025).

idietera.gr. (2025). Ξένες Γλώσσες στην Ελλάδα 2024 – Ανάλυση Eurostat 2013–2023 και Κώδικας Αναπαραγωγής (Version 1) [Data set]. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15873010>

Institute of Educational Policy (IEP). 2024. *Σφυγμομέτρηση ικανοποίησης μαθητών 2024*. Athens: IEP. Available at: <https://iep.edu.gr/el/ereunes/2024-student-satisfaction> (Accessed: 13 July 2025).

Koin.SEPE. 2024. *Ιδιωτική Δαπάνη για Ξένες Γλώσσες στην Ελλάδα*. Athens: SEPE. Available at: <https://www.sepe.gr/reports/foreign-language-expenditure-2024.pdf> (Accessed: 13 July 2025).

OECD. 2019. *PISA 2018 Results – Volume I: What Students Know and Can Do*. Paris: OECD Publishing. DOI: 10.1787/5f07c754-en. Available at: <https://doi.org/10.1787/5f07c754-en> (Accessed: 13 July 2025).

OECD. 2023. *Education at a Glance 2023: OECD Indicators*. Paris: OECD Publishing. DOI: 10.1787/eag-2023-en. Available at: <https://doi.org/10.1787/eag-2023-en> (Accessed: 13 July 2025).

Parliament of Greece. 2023. *Law 5029/2023 – Upgrading the School and Participation in PISA-FLA*. Government Gazette 36/A. Available at: https://www.et.gr/api/DownloadFeksApi/?t=pdf&f=2023_36_A (Accessed: 13 July 2025).

UNESCO. 2020. *Global Education Monitoring Report 2020: Inclusion and Education*. Paris: UNESCO. Available at: <https://en.unesco.org/gem-report/report/2020/inclusion> (Accessed: 13 July 2025).

YPATH (Ministry of Education and Religious Affairs). 1997. *Ministerial Decision Γ2/5557/1997 – Foreign Language Curriculum Reform*. Government Gazette 1057/B. Available at: https://www.et.gr/api/DownloadFeksApi/?t=pdf&f=1997_1057_B (Accessed: 13 July 2025).

YPATH (Ministry of Education and Religious Affairs). 2008. *Government Gazette 1373/B/2008 – Establishment of the State Certificate of Language Proficiency*. Available at: https://www.et.gr/api/DownloadFeksApi/?t=pdf&f=2008_1373_B (Accessed: 13 July 2025).

YPATH (Ministry of Education and Religious Affairs). 2016. *Ministerial Decision 141417/Δ2/2016 – Unified Foreign Language Curriculum*. Government Gazette 2871/B. Available at: https://www.et.gr/api/DownloadFeksApi/?t=pdf&f=2016_2871_B (Accessed: 13 July 2025).

YPATH (Ministry of Education and Religious Affairs). 2023. *Ministerial Decision 3950/Δ2/2023 – Foreign Languages Curriculum for Upper Secondary*. Government Gazette

143/B. Available at: https://www.et.gr/api/DownloadFeksApi/?t=pdf&f=2023_143_B
(Accessed: 13 July 2025).

ΥΠΑΘΗ (Ministry of Education and Religious Affairs). 2024. 'Στατιστικά εξετάσεων ΚΠΠ 2023'. Directorate of Foreign Language Certification, MoERA. Available at: <https://www.kpg.minedu.gov.gr/stats/2023> (Accessed: 13 July 2025).